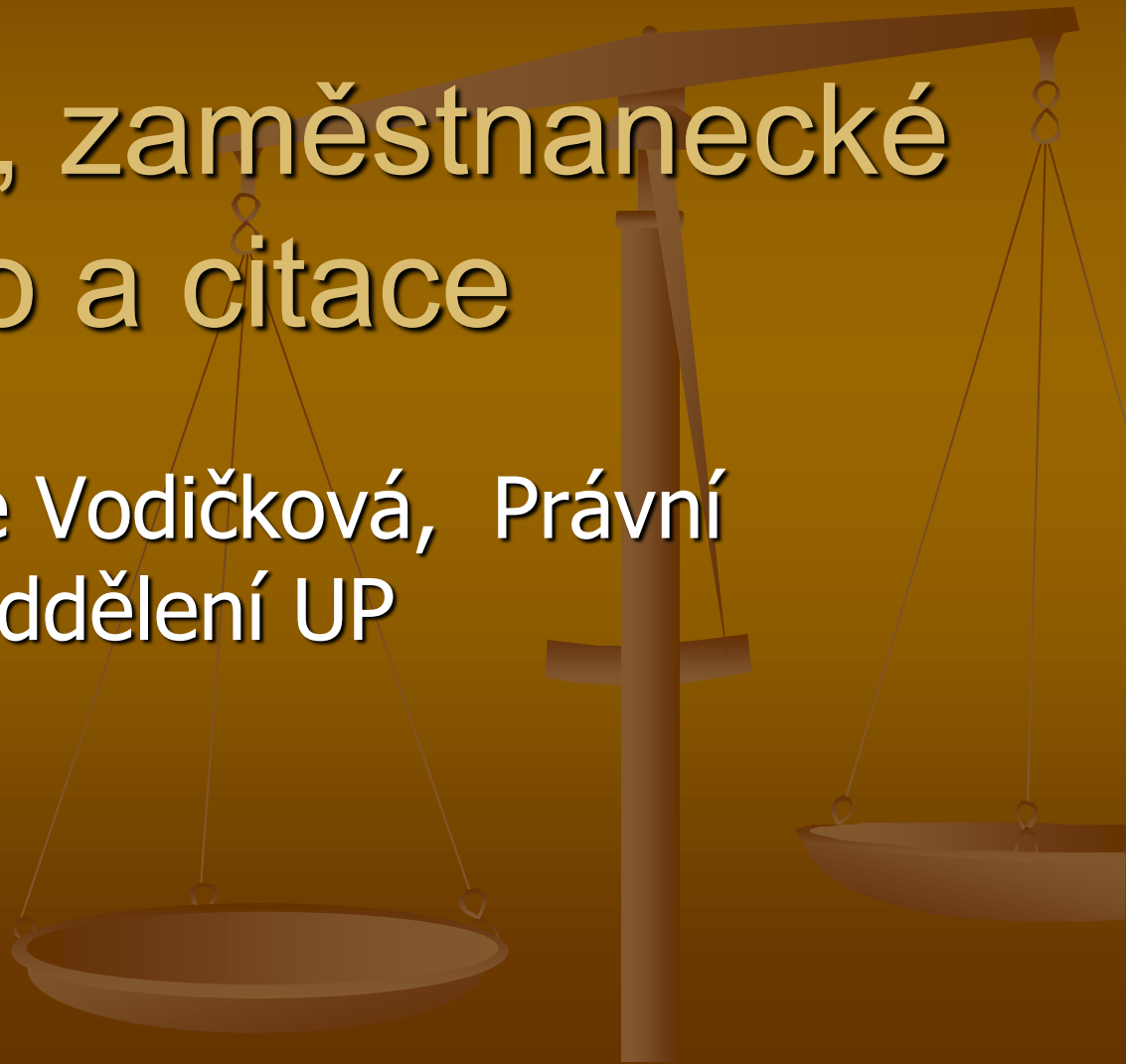

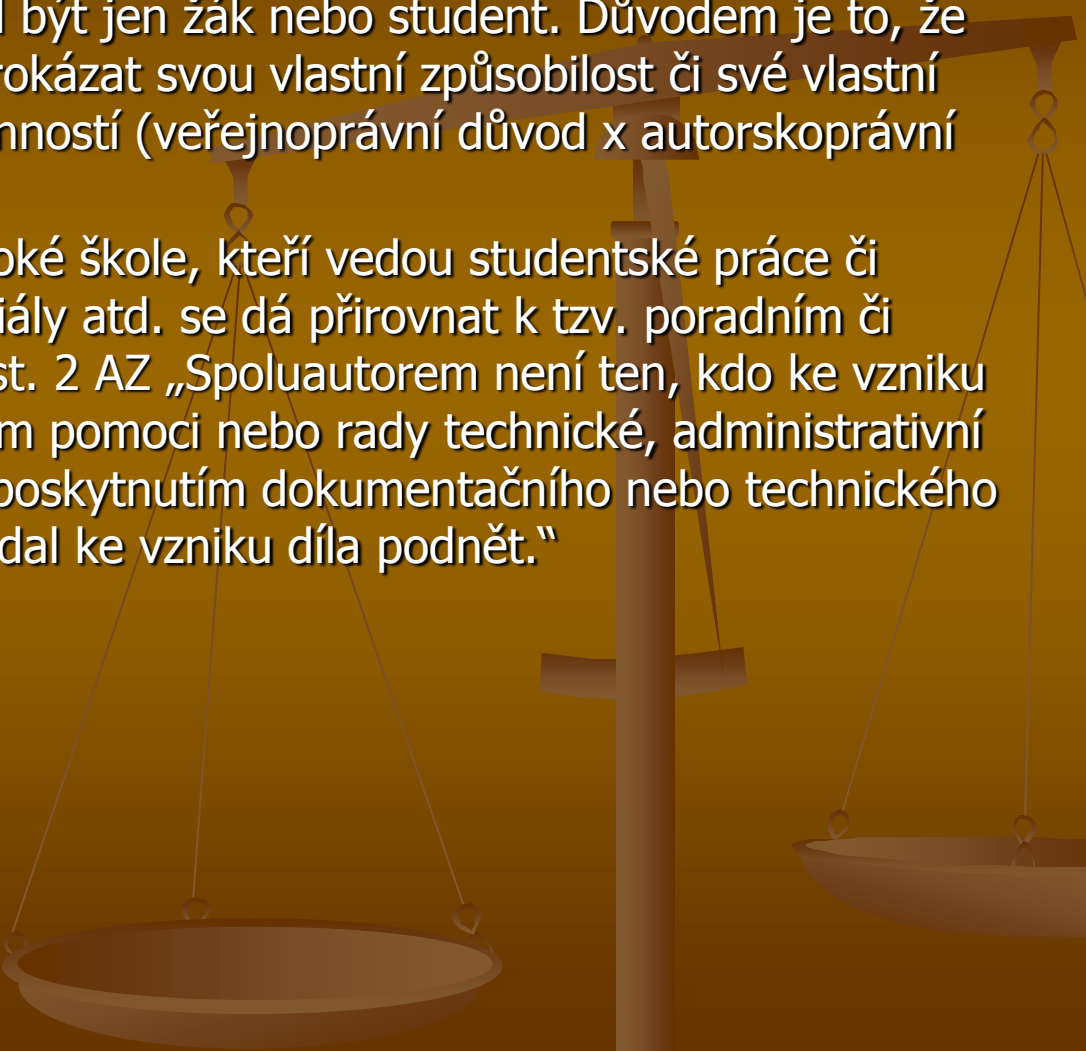
Školní dílo, zaměstnanecké dílo a citace

Mgr. Lucie Vodičková, Právní
oddělení UP

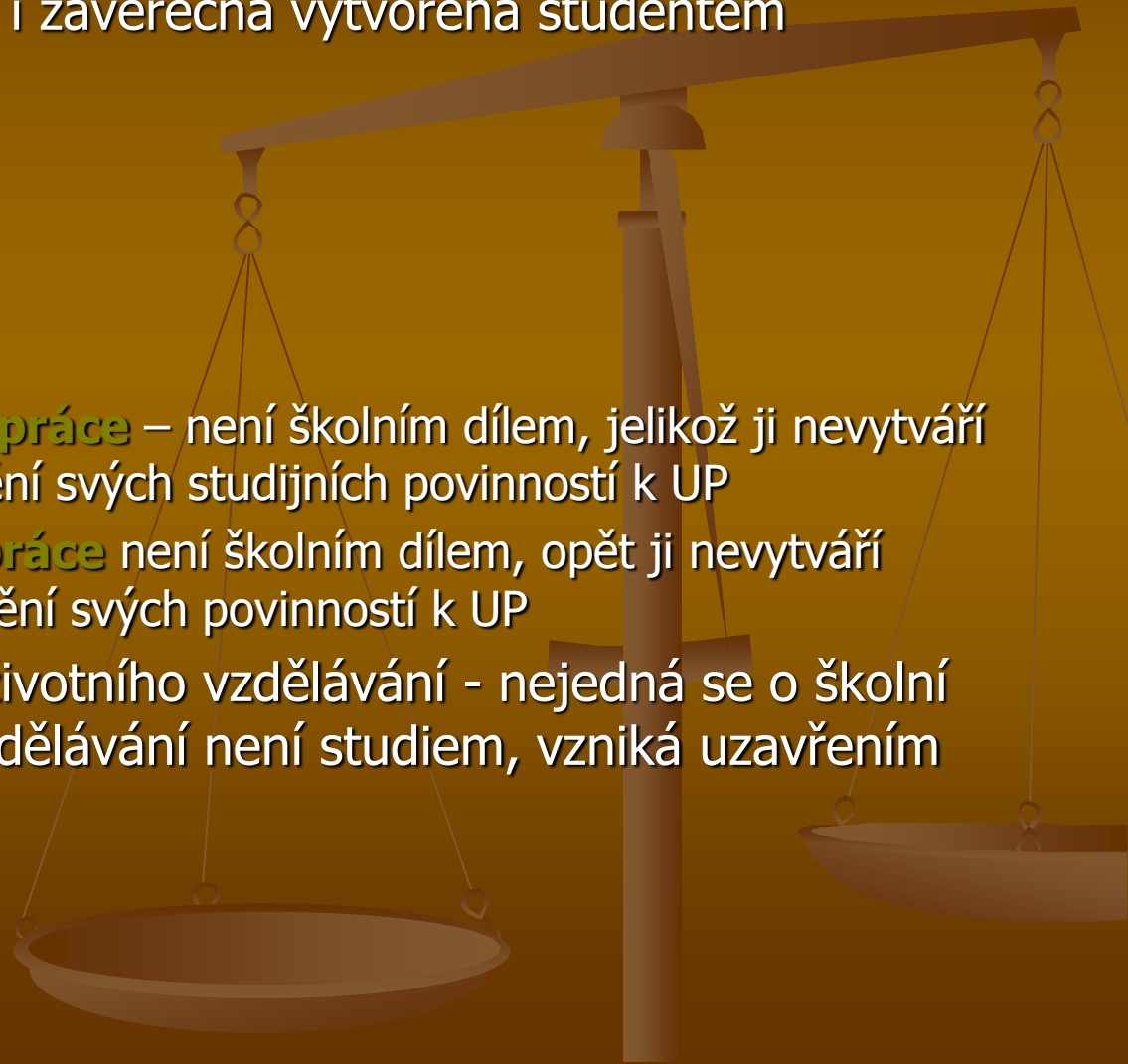
Pojem „školní dílo“

- Pojem vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „AZ“)
- Def. Školní dílo je dílo vytvořené žákem nebo studentem k plnění jeho školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému nebo vzdělávacímu zařízení a spočívajících ve vytvoření díla žákem nebo studentem (vycházíme z § 35 odst. 3 AZ)
- Pojem žák se vztahuje k z.č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů X pojem student se vztahuje k z.č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „ZVŠ“)
- Student – bakalářské studium, magisterské studium, doktorské studium
- Účastník celoživotního vzdělávání není student !!!
- Uchazeč o státní rigorózní zkoušku není student !!!
- Uchazeč o habilitační řízení není student !!!

-
- Autorem školního díla by měl být jen žák nebo student. Důvodem je to, že těmito díly by měl student prokázat svou vlastní způsobilost či své vlastní splnění svých studijních povinností (veřejnoprávní důvod x autorskoprávní důvod neexistuje).
 - Postavení vyučujících na vysoké škole, kteří vedou studentské práce či poskytují poradenství, materiály atd. se dá přirovnat k tzv. poradním či pomocným osobám - § 8 odst. 2 AZ „Spoluautorem není ten, kdo ke vzniku díla přispěl pouze poskytnutím pomoci nebo rady technické, administrativní nebo odborné povahy nebo poskytnutím dokumentačního nebo technického materiálu, anebo kdo pouze dal ke vzniku díla podnět.“

Školní díla na UP

- Jakákoliv práce průběžná i závěrečná vytvořená studentem
 - Seminární práce
 - Kvalifikační práce
 - **Bakalářská práce**
 - **Diplomová práce**
 - **Disertační práce**
 - Výjimka **Rigorózní práce** – není školním dílem, jelikož ji nevytváří student v rámci plnění svých studijních povinností k UP
 - Pozn. **Habilitační práce** není školním dílem, opět ji nevytváří student, v rámci plnění svých povinností k UP
- Práce v rámci kurzů celoživotního vzdělávání - nejedná se o školní dílo, jelikož celoživotní vzdělávání není studiem, vzniká uzavřením smlouvy s VVŠ

Užití školního díla na UP – omezení autorského práva studenta

- Užití školního díla nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě UP (§ 35 odst. 3 AZ)
 - jedná se o druh kvazilicenčního omezení autorského práva studenta (obdobně třeba jako dílo zaměstnanecké..) z hlediska zařazení tohoto ustanovení v zákoně
 - Jde o ochranu oprávněného soukromého zájmu UP jako nepřímého investora školního díla. Toto zákonné omezení se však může vztahovat pouze na školní díla studentů UP.
 - Vnitřní potřeba = vyplývá z poslání UP podle ZVŠ, prováděcích předpisů a vnitřních předpisů UP (např. Statut UP), výuka, užití v rámci vnitřního intranetu UP.
 - Osobní okruh = využití je možné jak akademickou obcí, tak neakademickými pracovníky, členové orgánů UP a jejích fakult..
 - Věcný okruh = vymezen zákonným i statutárním posláním UP

Užití školního díla na UP – omezení autorského práva studenta

- užití pro vnitřní potřebu je tedy užití neveřejné, nedochází ke zveřejnění díla ve smyslu § 4 odst. 1 AZ
- nesmí být provedeno tak, aby narušovalo běžný výkon autorských práv či nepřiměřeně způsoboval újmu osobním i majetkovým zájmům studenta
- vztahuje se i na školní díla nezveřejněná - § 29 odst. 2 AZ
- nevztahuje se na počítačové programy - § 66 odst. 7 AZ
- **zákonná licence k půjčování některých vysokoškolských kvalifikačních prací**
 - § 37 odst. 1 písm. d) AZ – knihovní licence – vztahuje se prakticky jen na práce před 1.1. 2006 – tj. datum odkdy je účinná novela ZVŠ, která zavedla níže uvedený § 47b ZVŠ - jelikož pak platí zásada lex posteriori derogat priori

Užití školního díla na UP – omezení autorského práva studenta

- **Veřejnoprávní omezení autorského práva ke školnímu dílu**
 - § 47b ZVŠ: (1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a záznamu o průběhu a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. (na UP čl.26 Studijní a zkušební řád UP a příkaz rektora UP B3-09/3 - PR)
 - (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
 - (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

Užití školního díla na UP – omezení autorského práva studenta

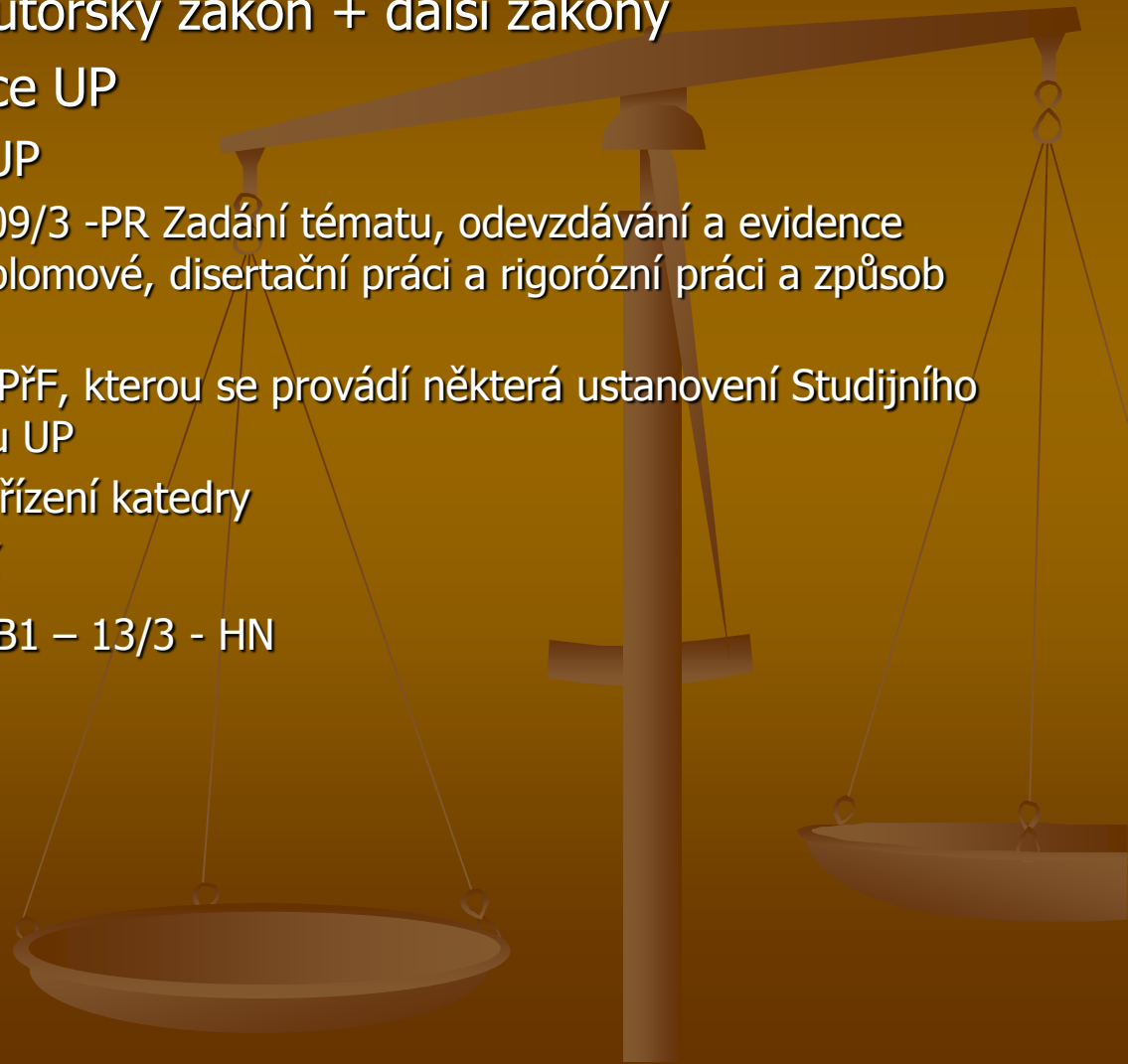
- § 47b odst. 1 ZVŠ další kvazilicenční omezení autorského práva
 - jeho účelem je zveřejnění vyjmenovaných autorských děl
- §47b odst. 2 ZVŠ bezúplatná zákonná licence – oprávnění platí pro každého bez ohledu na požadavek nějakého vztahu mezi autorem a oprávněnou osobou – je to vlastně pořizování rozmnoženiny díla pro vlastní potřebu – tj. shodné s § 30 a 30a AZ
- **právo UP na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla - § 60 AZ**
 - (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez závažného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.
 - (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
 - (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihledne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

Užití školního díla na UP – omezení autorského práva studenta

- jedná se o případ, kdy se nepoužije § 35 odst. 3 AZ, tudíž užití školního díla za účelem dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu
- opět se jedná o kvazilicenční omezení autorského práva
- kontraktační povinnost studenta přímo ze zákona
- smluvní i honorářové podmínky musí být obvyklé – obvyklost není právní, ale skutkovou otázkou
- závažnost osobních důvodů pro odepření je otázkou právní, záleží však na každém konkrétním případě – většinou rozhodne soud
- narozdíl od zaměstnaneckého díla je autor oprávněn dílo dále sám užívat nebo poskytnout licenci třetí straně k užití školního díla, není-li sjednáno jinak nebo pokud to není v rozporu s oprávněnými zájmy školy
- náhrada nákladů = zvýšené materiálové náklady školy nad běžnou školní režii, ke kterým by jinak nedošlo, kdyby nebylo školní dílo vytvářeno + lze požadovat jen tehdy, pokud student dosáhl výdělku z užití svého díla (výdělek už musel dostat, nestačí jen potenciální výdělek) + nutné přihlížet i k výdělku školy z licenčního ujednání

Co musí student dodržovat při psaní prací

- zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon + další zákony
- vnitřní předpisy a směrnice UP
 - Studijní a zkušební řád UP
 - Příkaz rektora UP B3-09/3 -PR Zadání tématu, odevzdávání a evidence údajů o bakalářské, diplomové, disertační práci a rigorózní práci a způsob jejich zveřejnění
 - směrnice děkana PŘF, kterou se provádí některá ustanovení Studijního a zkušebního řádu UP
 - pokyny či nařízení katedry
- uchazeč o rigorózní řízení
 - Řád rigorózního řízení B1 – 13/3 - HN

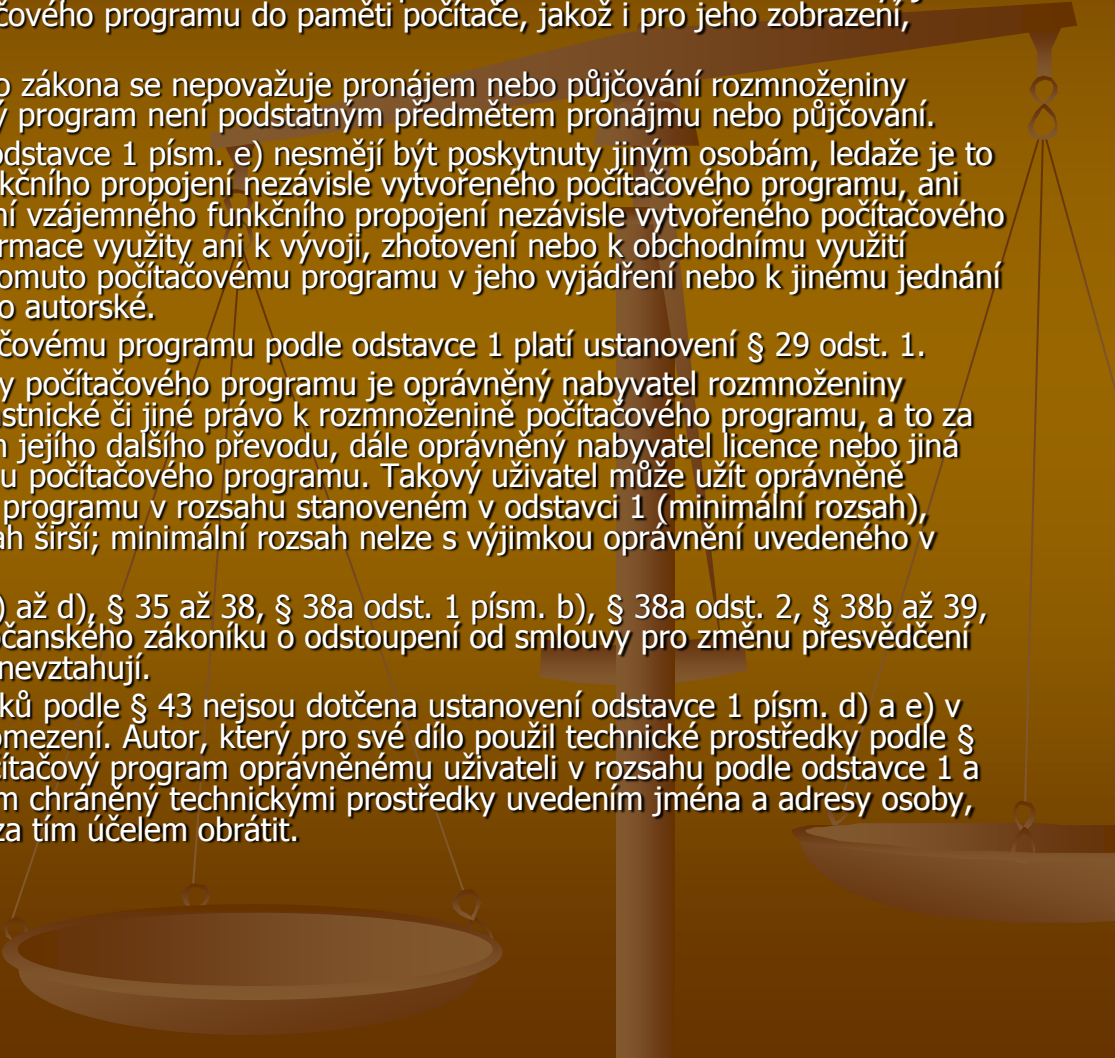

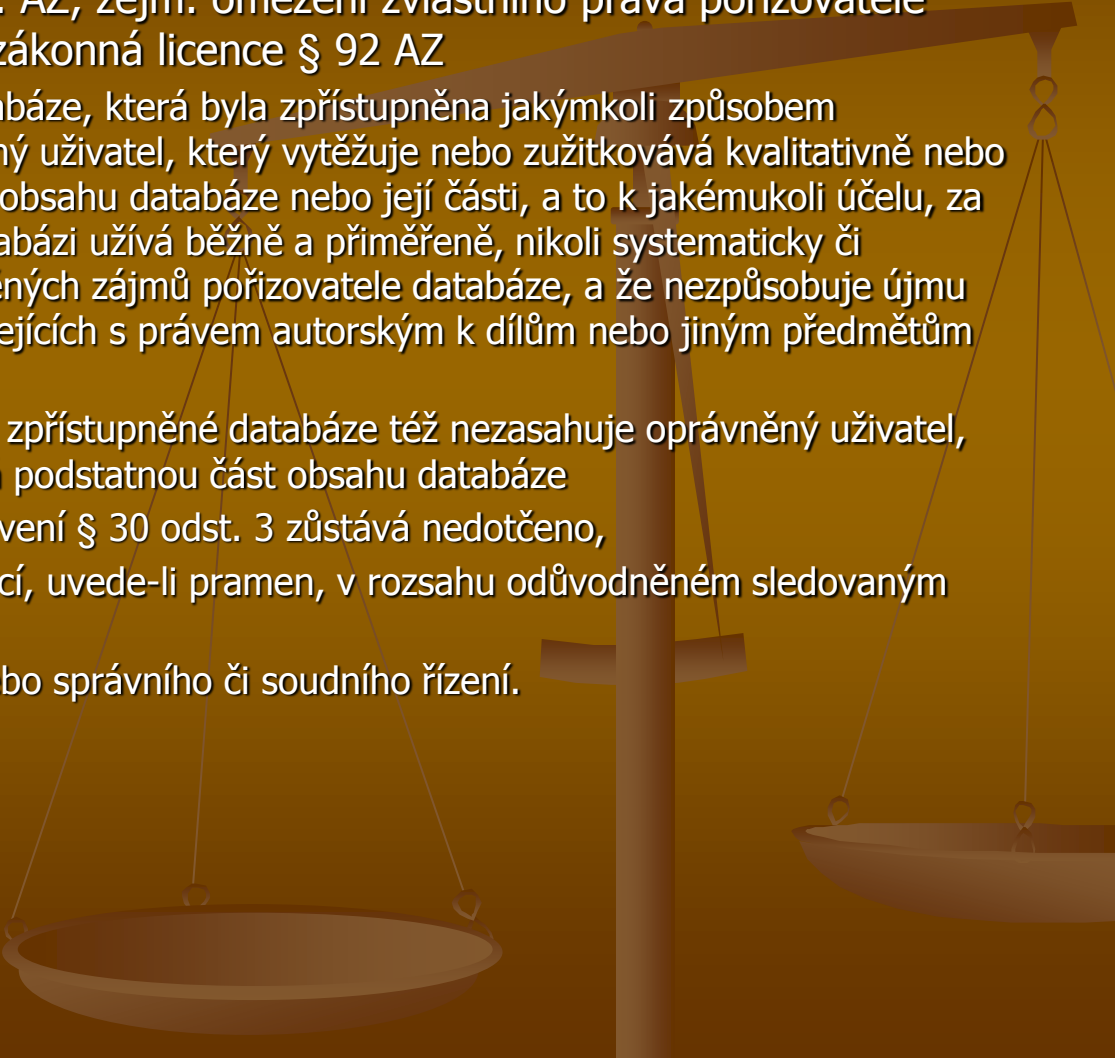
Doporučení při psaní školních děl

- vždy je u všech dat, kartografických děl, publikací, článků, programů, databází atd. nutné zkoumat, zda se jedná o autorské dílo
- pokud se jedná o autorské dílo potom je nutné zkoumat, zda se jedná o volné dílo (dílo, u kterého uběhla doba trvání majetkových autorských práv) – pokud ano, mohu užít bez licence od autora, ale vždy musím zachovat citaci
- pokud se jedná o autorské dílo, u kterého trvají autorská majetková práva – nutné získat licenci od autora, pokud se nejedná o bezúplatnou zákonnou licenci podle § 31 AZ (viz. níže) nebo o jiná zákonná omezení či zákonné licence
- specifikum §65 AZ počítačový program
 - 1) Počítačový program, bez ohledu na formu jeho vyjádření, včetně přípravných koncepčních materiálů, je chráněn jako dílo literární.
 - (2) Myšlenky a principy, na nichž je založen jakýkoli prvek počítačového programu, včetně těch, které jsou podkladem jeho propojení s jiným programem, nejsou podle tohoto zákona chráněny.

■ § 66 omezení rozsahu práv autora k počítačovému programu

- (1) Do práva autorského nezasahuje oprávněný uživatel rozmnoženiny počítačového programu, jestliže
 - a) rozmnožuje, překládá, zpracovává, upravuje či jinak mění počítačový program, je-li to nezbytné k využití oprávněně nabyté rozmnoženiny počítačového programu, činí-li tak při zavedení a provozu počítačového programu nebo opravuje-li chyby počítačového programu,
 - b) jinak rozmnožuje, překládá, zpracovává, upravuje či jinak mění počítačový program, je-li to nezbytné k využití oprávněně nabyté rozmnoženiny počítačového programu v souladu s jeho určením, není-li dohodnuto jinak,
 - c) zhotoví si záložní rozmnoženinu počítačového programu, je-li nezbytná pro jeho užívání,
 - d) zkoumá, studuje nebo zkouší sám nebo jím pověřená osoba funkčnost počítačového programu za účelem zjištění myšlenek a principů, na nichž je založen kterýkoli prvek počítačového programu, činí-li tak při takovém zavedení, uložení počítačového programu do paměti počítače nebo při jeho zobrazení, provozu či přenosu, k němuž je oprávněn,
 - e) rozmnožuje kód nebo překládá jeho formu při rozmnožování počítačového programu nebo při jeho překladu či jiném zpracování, úpravě či jiné změně, je-li k ní oprávněn, a to samostatně nebo prostřednictvím jím pověřené osoby, jsou-li takové rozmnožování nebo překlad nezbytné k získání informací potřebných k dosažení vzájemného funkčního propojení nezávisle vytvořeného počítačového programu s jinými počítačovými programy, jestliže informace potřebné k dosažení vzájemného funkčního propojení nejsou pro takové osoby dříve jinak snadno a rychle dostupné a tato činnost se omezuje na ty části počítačového programu, které jsou potřebné k dosažení vzájemného funkčního propojení.

-
- (2) Za rozmnožování počítačového programu podle tohoto zákona se považuje i zhotovení rozmnoženiny, je-li nezbytná k zavedení a uložení počítačového programu do paměti počítače, jakož i pro jeho zobrazení, provoz a přenos.
- (3) Za pronájem či půjčování podle tohoto zákona se nepovažuje pronájem nebo půjčování rozmnoženiny počítačového programu, kde samotný program není podstatným předmětem pronájmu nebo půjčování.
- (4) Informace získané při činnosti podle odstavce 1 písm. e) nesmějí být poskytnuty jiným osobám, ledaže je to nezbytné k dosažení vzájemného funkčního propojení nezávisle vytvořeného počítačového programu, ani využity k jiným účelům než k dosažení vzájemného funkčního propojení nezávisle vytvořeného počítačového programu. Dále nesmějí být tyto informace využity ani k vývoji, zhotovení nebo k obchodnímu využití počítačového programu podobného tomuto počítačovému programu v jeho vyjádření nebo k jinému jednání ohrožujícímu nebo porušujícímu právo autorské.
- (5) Pro omezení autorských práv k počítačovému programu podle odstavce 1 platí ustanovení § 29 odst. 1.
- (6) Oprávněným uživatelem rozmnoženiny počítačového programu je oprávněný nabyvatel rozmnoženiny počítačového programu, který má vlastnické či jiné právo k rozmnoženině počítačového programu, a to za účelem jejího využití, nikoli za účelem jejího dalšího převodu, dále oprávněný nabyvatel licence nebo jiná osoba oprávněná užívat rozmnoženinu počítačového programu. Takový uživatel může užít oprávněně nabytou rozmnoženinu počítačového programu v rozsahu stanoveném v odstavci 1 (minimální rozsah), pokud není smlouvou dohodnut rozsah širší; minimální rozsah nelze s výjimkou oprávnění uvedeného v odstavci 1 písm. b) dohodou zúžit.
- (7) Ustanovení § 30a až 33, § 34 písm. b) až d), § 35 až 38, § 38a odst. 1 písm. b), § 38a odst. 2, § 38b až 39, § 43 odst. 1 a 4 až 6 a ustanovení občanského zákoníku o odstoupení od smlouvy pro změnu přesvědčení autora¹³⁾ se na počítačový program nevztahují.
- (8) Právní ochranou technických prostředků podle § 43 nejsou dotčena ustanovení odstavce 1 písm. d) a e) v rozsahu nezbytném k využití těchto omezení. Autor, který pro své dílo použil technické prostředky podle § 43 odst. 3, je povinen zpřístupnit počítačový program oprávněnému uživateli v rozsahu podle odstavce 1 a je povinen označit počítačový program chráněný technickými prostředky uvedením jména a adresy osoby, na kterou se má oprávněný uživatel za tím účelem obrátit.

-
- specifikum databáze § 88 a násl. AZ, zejm. omezení zvláštního práva pořizovatele databáze § 91 AZ a bezúplatná zákonná licence § 92 AZ
 - § 91: Do práva pořizovatele databáze, která byla zpřístupněna jakýmkoli způsobem veřejnosti, nezasahuje oprávněný uživatel, který vytěžuje nebo zužitkovává kvalitativně nebo kvantitativně nepodstatné části obsahu databáze nebo její části, a to k jakémukoli účelu, za podmínky, že tento uživatel databázi užívá běžně a přiměřeně, nikoli systematicky či opakovaně, a bez újmy oprávněných zájmů pořizovatele databáze, a že nezpůsobuje újmu autorovi ani nositeli práv souvisejících s právem autorským k dílům nebo jiným předmětům ochrany obsaženým v databázi.
 - § 92: Do práva pořizovatele jím zpřístupněné databáze též nezasahuje oprávněný uživatel, který vytěžuje nebo zužitkovává podstatnou část obsahu databáze
 - a) pro svou osobní potřebu; ustanovení § 30 odst. 3 zůstává nedotčeno,
 - b) pro účely vědecké nebo vyučovací, uvede-li pramen, v rozsahu odůvodněném sledovaným nevýdělečným účelem, a
 - c) pro účely veřejné bezpečnosti nebo správního či soudního řízení.

Creative Commons

- POZOR – Creative Commons licence – autor si některá práva užití ponechává a jiná uvolňuje, záleží vždy na konkrétní licenci, kterou si autor vybere - mohou nastat různé kombinace
- Všechny CC licence mají společné tyto charakteristiky:

Licence dovolují dílo šířit (i když za různých podmínek)

Licence vyžadují, aby při šíření díla nebo jeho zpracování byly uvedeny údaje o díle (autor, název díla, url odkaz na dílo a na podmínky licence, apod..)

Při šíření díla je nutno připojit URL odkaz na CC licenci

Licence jsou neodvolatelné (držitel autorských práv má sice právo dílo pod licenci CC dále nezveřejňovat, nicméně nemůže zamezit uživatelům nakládat s kopií nebo modifikací díla, která byla získána/vytvořena dříve)

Licence zanikají v případě porušení licenčních podmínek ze strany nabyvatele. V případě napravení porušení ve lhůtě 30 dnů se licence automaticky obnovuje. Případné odpovědnostní nároky za dočasné porušení ovšem přetrvávají.

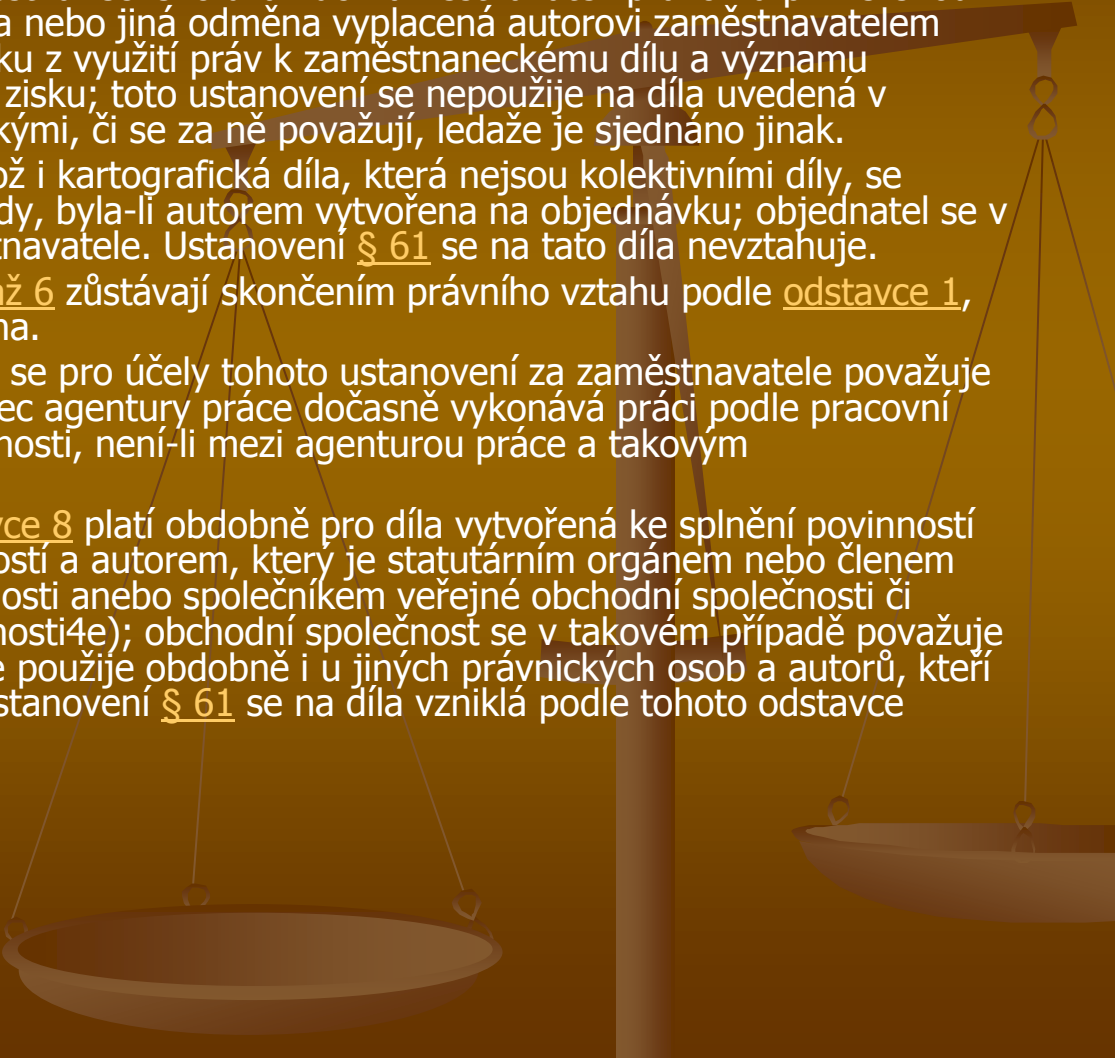
- zdroj.: www.creativecommons.cz

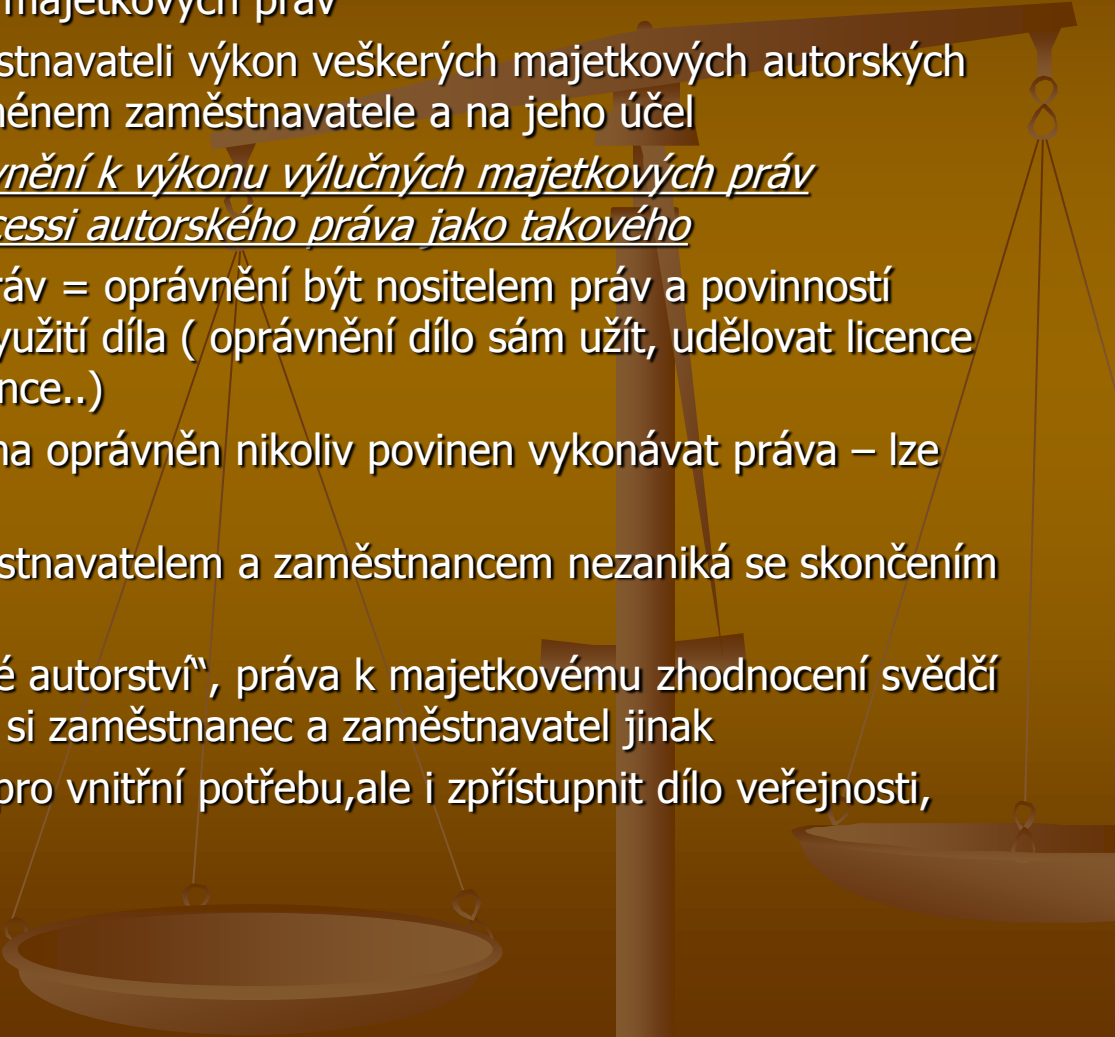
Označení licence	Práva		Povinnosti		Název licence
BY					Uveďte autora
BY-SA					Uveďte autora – Zachovejte licenci
BY-ND					Uveďte autora – Nezpracovávejte
BY-NC					Uveďte autora – Neužívejte komerčně
BY-NC-SA				 	Uveďte autora – Neužívejte komerčně – Zachovejte licenci
BY-NC-ND				 	Uveďte autora – Neužívejte komerčně – Nezpracovávejte

Zaměstnanecké dílo

■ Úprava § 58 AZ

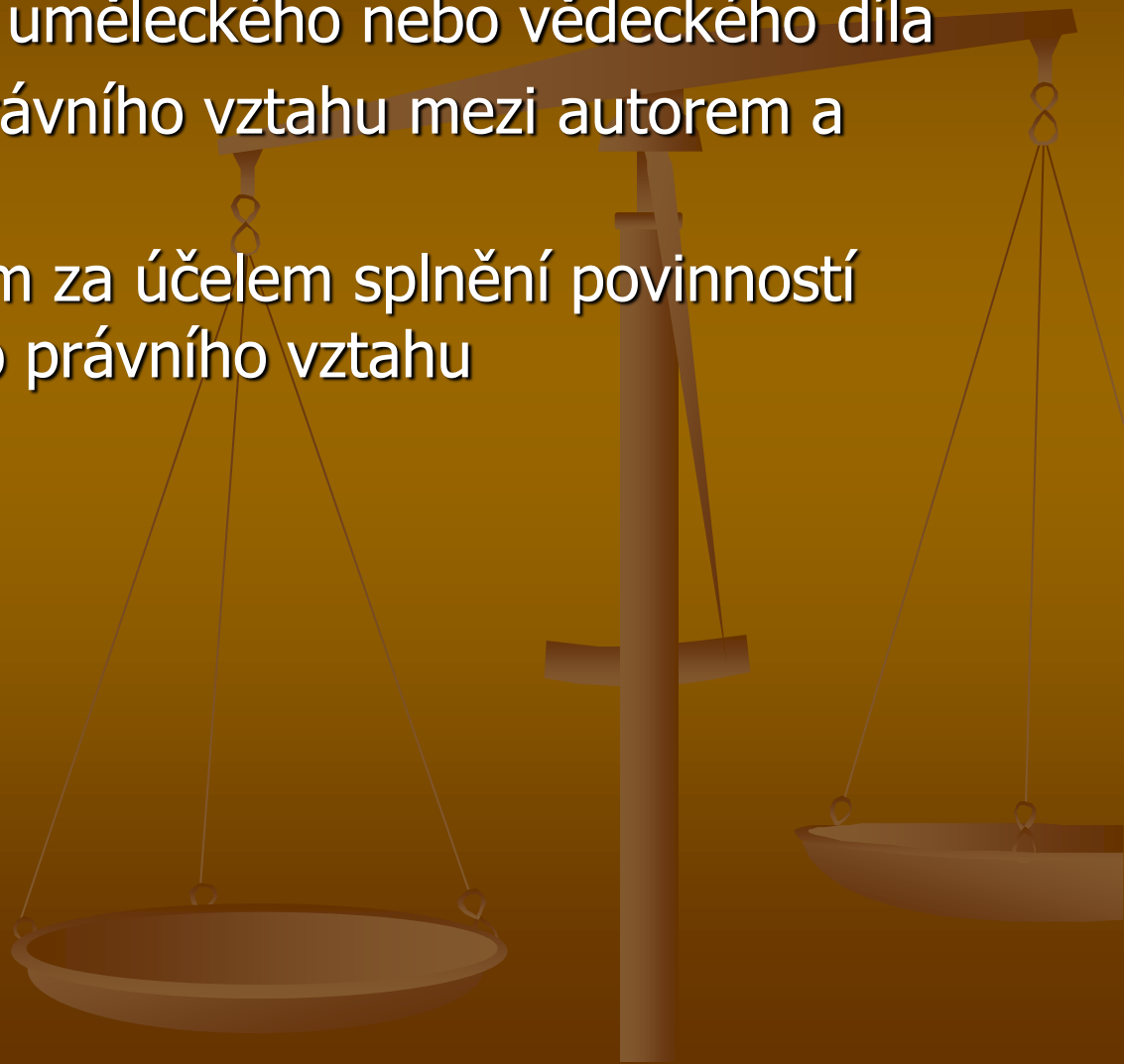
- (1) Není-li sjednáno jinak, zaměstnavatel vykonává svým jménem a na svůj účet autorova majetková práva k dílu, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního či služebního vztahu k zaměstnavateli nebo z pracovního vztahu mezi družstvem a jeho členem (zaměstnanecké dílo). Zaměstnavatel může právo výkonu podle tohoto odstavce postoupit třetí osobě pouze se svolením autora, ledaže se tak děje při prodeji podniku nebo jeho části.
- (2) Smrtí nebo zánikem zaměstnavatele, který byl oprávněn vykonávat majetková práva k zaměstnaneckému dílu a který nemá právního nástupce, nabývá oprávnění k výkonu těchto práv autor.
- (3) Nevykonává-li zaměstnavatel majetková práva k zaměstnaneckému dílu vůbec nebo je vykonává nedostatečně, má autor právo požadovat, aby mu zaměstnavatel za obvyklých podmínek udělil licenci, ledaže existuje na straně zaměstnavatele závažný důvod k jejímu odmítnutí.
- (4) Autorova osobnostní práva k zaměstnaneckému dílu zůstávají nedotčena. Vykonává-li zaměstnavatel majetková práva k zaměstnaneckému dílu, má se za to, že autor svolil ke zveřejnění, úpravám, zpracování včetně překladu, spojení s jiným dílem, zařazení do díla souborného, jakož i k tomu, aby uváděl zaměstnanecké dílo na veřejnost pod svým jménem, ledaže je sjednáno jinak.
- (5) Není-li sjednáno jinak, má se za to, že autor udělil zaměstnavateli svolení k dokončení svého nehotového zaměstnaneckého díla pro případ, že jeho právní vztah k zaměstnavateli skončí dříve, než dílo dokončí, jakož i pro případ, že budou existovat důvodné obavy, že zaměstnanec dílo nedokončí řádně nebo včas v souladu s potřebami zaměstnavatele.

-
- (6) Není-li sjednáno jinak, má autor zaměstnaneckého díla vůči zaměstnavateli právo na přiměřenou dodatečnou odměnu, jestliže se mzda nebo jiná odměna vyplacená autorovi zaměstnavatelem dostane do zjevného nepoměru k zisku z využití práv k zaměstnaneckému dílu a významu takového díla pro dosažení takového zisku; toto ustanovení se nepoužije na díla uvedená v [odstavci 7](#), ať jsou díly zaměstnaneckými, či se za ně považují, ledaže je sjednáno jinak.
 - (7) Počítačové programy a databáze, jakož i kartografická díla, která nejsou kolektivními díly, se považují za zaměstnanecká díla i tehdy, byla-li autorem vytvořena na objednávku; objednatel se v takovém případě považuje za zaměstnavatele. Ustanovení [§ 61](#) se na tato díla nevztahuje.
 - (8) Práva a povinnosti podle [odstavců 1 až 6](#) zůstávají skončením právního vztahu podle [odstavce 1](#), popřípadě podle [odstavce 7](#) nedotčena.
 - (9) V případě agenturního zaměstnání^{4d}) se pro účely tohoto ustanovení za zaměstnavatele považuje zaměstnavatel, u kterého zaměstnanec agentury práce dočasně vykonává práci podle pracovní smlouvy nebo dohody o pracovní činnosti, není-li mezi agenturou práce a takovým zaměstnavatelem dohodnuto jinak.
 - (10) Ustanovení [odstavců 1 až 6](#) a [odstavce 8](#) platí obdobně pro díla vytvořená ke splnění povinností vyplývajících ze vztahu mezi společností a autorem, který je statutárním orgánem nebo členem statutárního či jiného orgánu společnosti anebo společníkem veřejné obchodní společnosti či komplementářem komanditní společnosti^{4e}); obchodní společnost se v takovém případě považuje za zaměstnavatele. Předchozí věta se použije obdobně i u jiných právnických osob a autorů, kteří jsou jejich orgány či členy orgánů. Ustanovení [§ 61](#) se na díla vzniklá podle tohoto odstavce nevztahuje.

-
- kvazilicenční omezení výlučných majetkových práv
 - zákon dispozitivně svěřuje zaměstnavateli výkon veškerých majetkových autorských práv k dílu zaměstnance, a to jménem zaměstnavatele a na jeho účel
 - dochází zde k legální cessi oprávnění k výkonu výlučných majetkových práv autora=zaměstnance, nikoliv k cessi autorského práva jako takového
 - výkon výlučných majetkových práv = oprávnění být nositelem práv a povinností vyplývajících z hospodářského využití díla (oprávnění dílo sám užít, udělovat licence třetím osobám, udělovat podlicence..)
 - zaměstnavatel je pouze ze zákona oprávněn nikoliv povinen vykonávat práva – lze smluvit jinak
 - autorskoprávní vztah mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem nezaniká se skončením pracovněprávního vztahu
 - autorovi zůstává pouze tzv. „holé autorství“, práva k majetkovému zhodnocení svědčí jen zaměstnavateli, nesjedná-li si zaměstnanec a zaměstnavatel jinak
 - zaměstnavatel může dílo užívat pro vnitřní potřebu, ale i zpřístupnit dílo veřejnosti, zveřejnit dílo ..

Pojmové znaky zaměstnaneckého díla

- existence literárního, uměleckého nebo vědeckého díla
- existence pracovněprávního vztahu mezi autorem a zaměstnavatelem
- vytvoření díla autorem za účelem splnění povinností vyplývajících z tohoto právního vztahu

Existence pracovněprávního vztahu

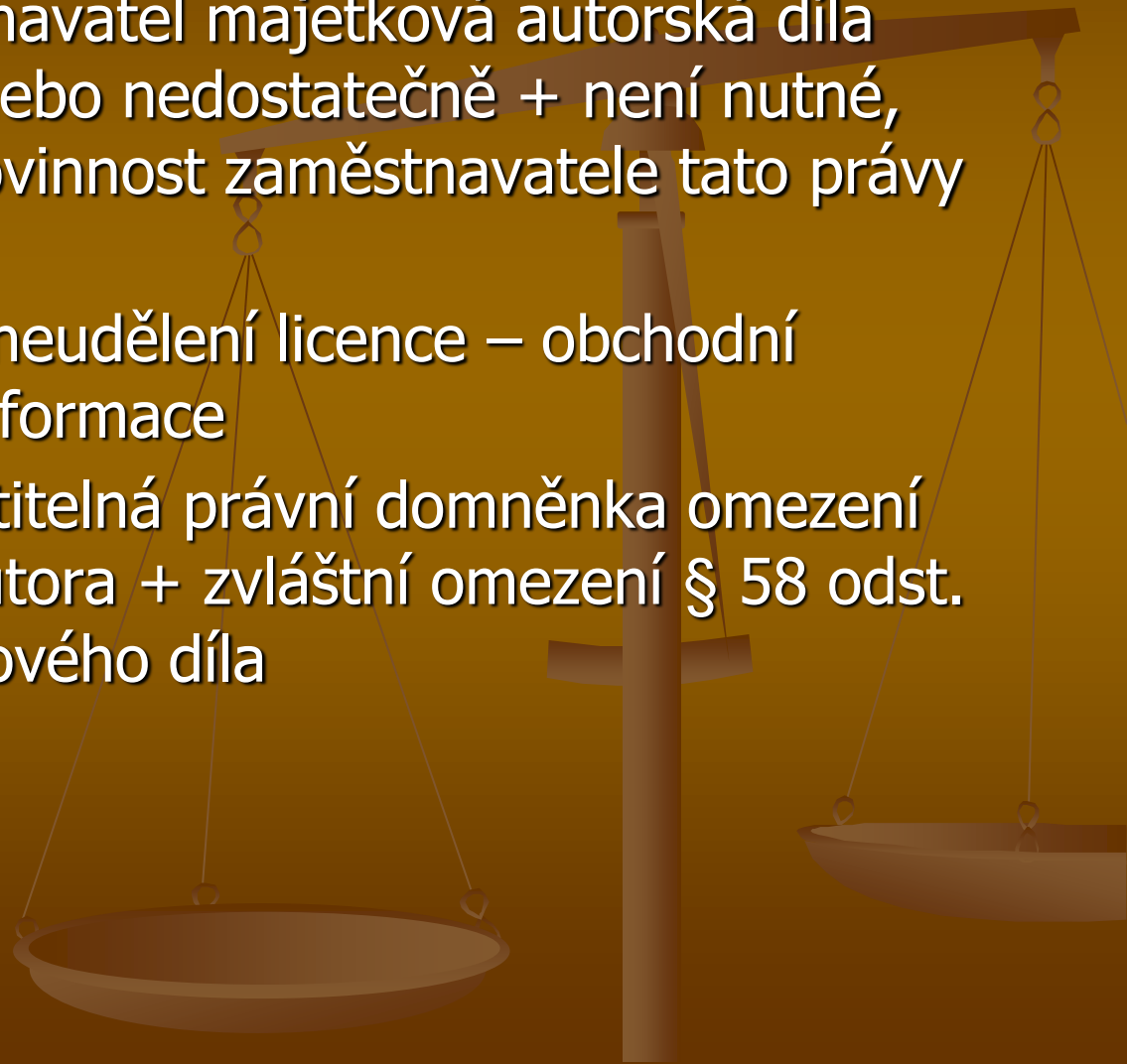
- pracovněprávní vztah může vzniknout jak z pracovní smlouvy, tak z dohody o provedení práce či o pracovní činnosti, služební vztah či vztah mezi družstvem a jeho členem
- úprava platí i pro díla vytvořená ke splnění povinností vyplývajících ze vztahu mezi společností a autorem, který je statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu společnosti nebo společníkem veřejné obchodní společnosti či komplementářem komanditní společnosti

Plnění povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu

- výkon závislé práce, jejíž obsah spočívá v závislé činnosti literární, umělecké nebo vědecké
- v praxi, tvorba textů právních, překladatelská činnost dramaturgie, vytváření kartografických děl...
- není významné, zda druh práce sjednaný v pracovní smlouvě zní na literární, uměleckou či vědeckou práci
- není významné, zda se jedná o vedoucího zaměstnance nebo ne
- naopak díla vytvořená zaměstnancem nikoliv ke splnění povinností z pracovněprávního vztahu, byť v přímé souvislosti s výkonem práce – např. využití prostředků zaměstnavatele, není zaměstnaneckým dílem
- není významné, zda k tvorbě díla došlo před nebo po pracovněprávním vztahu, rozhodující je, zda bylo vytvořeno ke splnění pracovněprávních povinností
- oprávnění k výkonu výlučných majetkových práv zaměstnavatelem vzniká okamžikem vytvoření díla, je však možné aby se to vztahovalo i k částem díla, pokud jsou splněny podmínky pro autorskoprávní ochranu

Právo zaměstnance na udělení licence a omezení osobnostních práv autora

- pouze pokud zaměstnavatel majetková autorská díla nevykonává vůbec nebo nedostatečně + není nutné, aby byla sjednána povinnost zaměstnavatele tato práva vykonávat
- závažné důvody pro neudělení licence – obchodní tajemství, důvěrné informace
- §58 odst. 4 AZ vyvratitelná právní domněnka omezení osobnostních práv autora + zvláštní omezení § 58 odst. 5 – dokončení nehotového díla

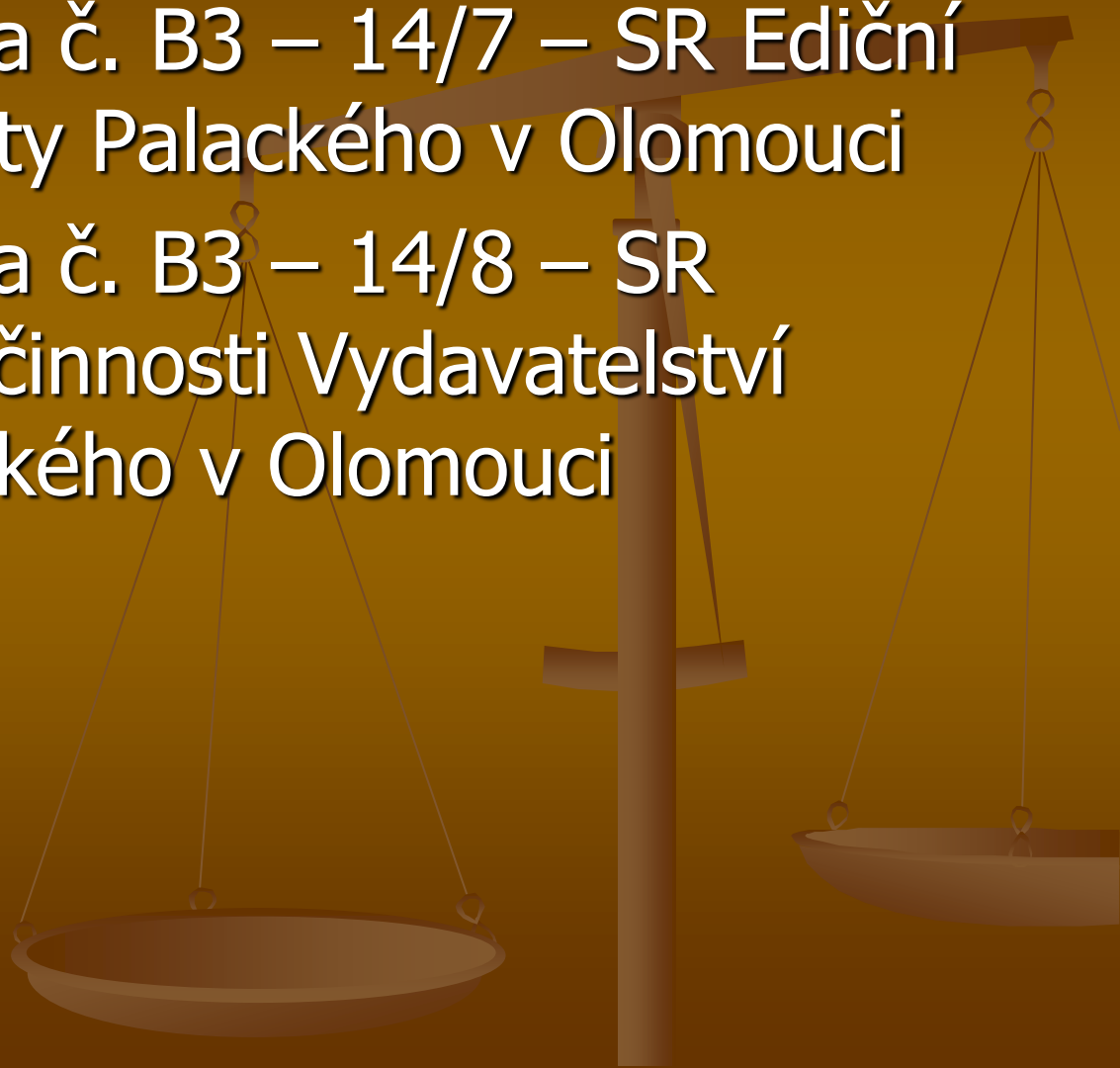

Mzda zaměstnance a autorská odměna, fikce zaměstnaneckých děl

- obecně se vychází z předpokladu, že mzda nebo jiná odměna zaměstnance již v sobě zahrnuje autorskou odměnu podle AZ
- výj. mzda nebo jiná odměna je ve zjevném nepoměru se ziskem z využití zaměstnaneckého díla zaměstnavatelem (zejm. příjmy se samotného užití díla nebo z licencí)
- § 58 odst. 7 o zaměstnanecká díla se jedná i pokud se jedná o některá díla na objednávku , kdy je zvýšená investice na straně objednatele – počítačové programy, kartografické dílo, databáze – pokud se nejedná o kolektivní dílo

Ediční činnost na UP

- směrnice rektora č. B3 – 14/7 – SR Ediční činnost Univerzity Palackého v Olomouci
- směrnice rektora č. B3 – 14/8 – SR
Předmět ediční činnosti Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci

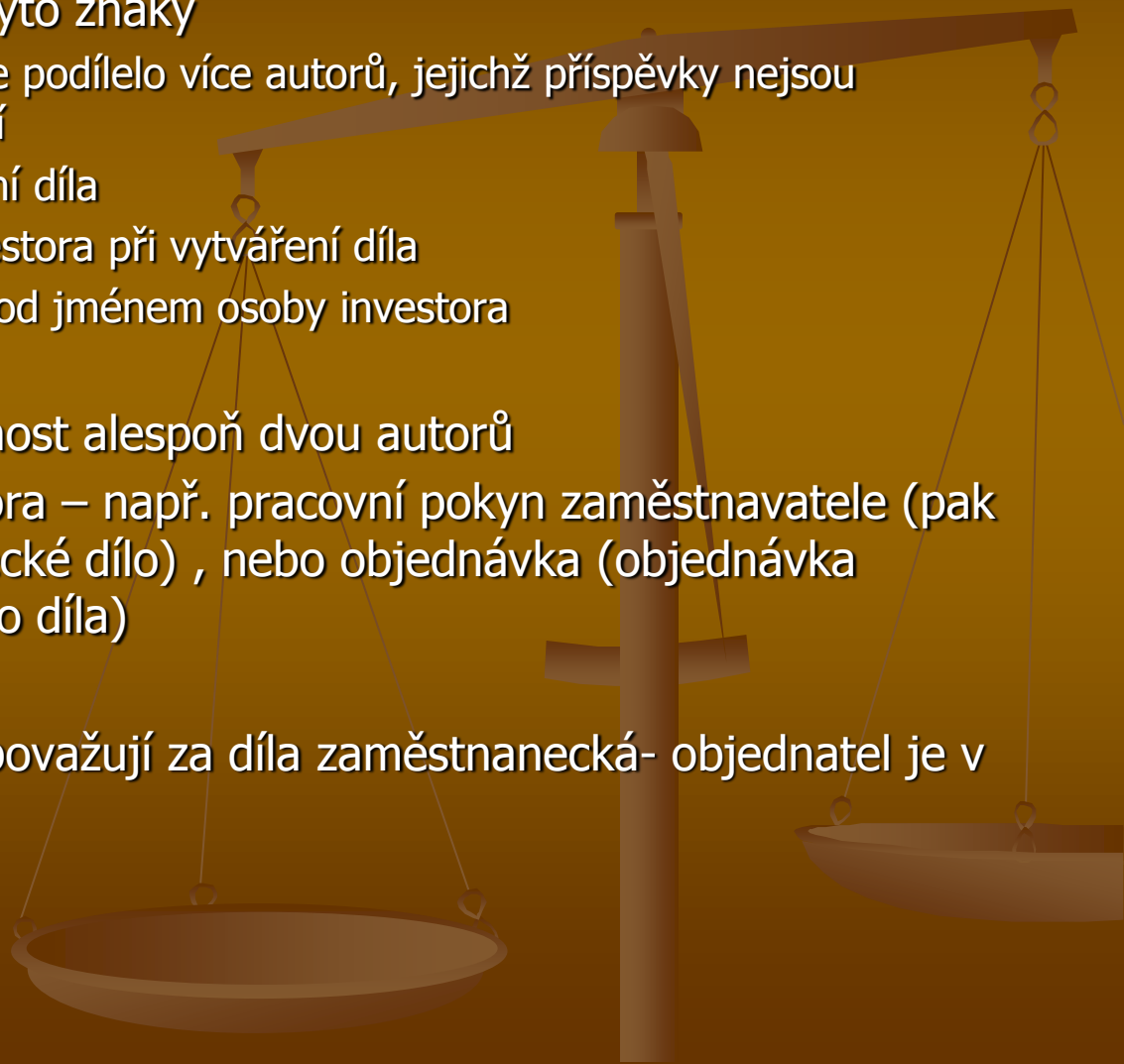

Kolektivní dílo

- § 59 AZ:(1) Kolektivním dílem je dílo, na jehož tvorbě se podílí více autorů, které je vytvářeno z podnětu a pod vedením fyzické nebo právnické osoby a uváděno na veřejnost pod jejím jménem, přičemž příspěvky zahrnuté do takového díla nejsou schopny samostatného užití.
- (2) Kolektivní díla se považují za zaměstnanecká díla podle § 58 i tehdy, byla-li vytvořena na objednávku; objednatel se v takovém případě považuje za zaměstnavatele. Ustanovení § 61 se na tato díla nevztahuje.
- (3) Dílo audiovizuální a díla audiovizuálně užitá nejsou dílem kolektivním.

■ kumulativně musí splňovat tyto znaky

- existence díla, na kterém se podílelo více autorů, jejichž příspěvky nejsou schopny samostatného užití
- podnět investora k vytvoření díla
- vedení této osoby jako investora při vytváření díla
- uvedení díla na veřejnost pod jménem osoby investora
- podmínkou je tvůrčí činnost alespoň dvou autorů
- podnět ze strany investora – např. pracovní pokyn zaměstnavatele (pak se jedná i o zaměstnanecké dílo) , nebo objednávka (objednávka příspěvku do kolektivního díla)
- fikce- kolektivní díla se považují za díla zaměstnanecká- objednatel je v pozici zaměstnavatele

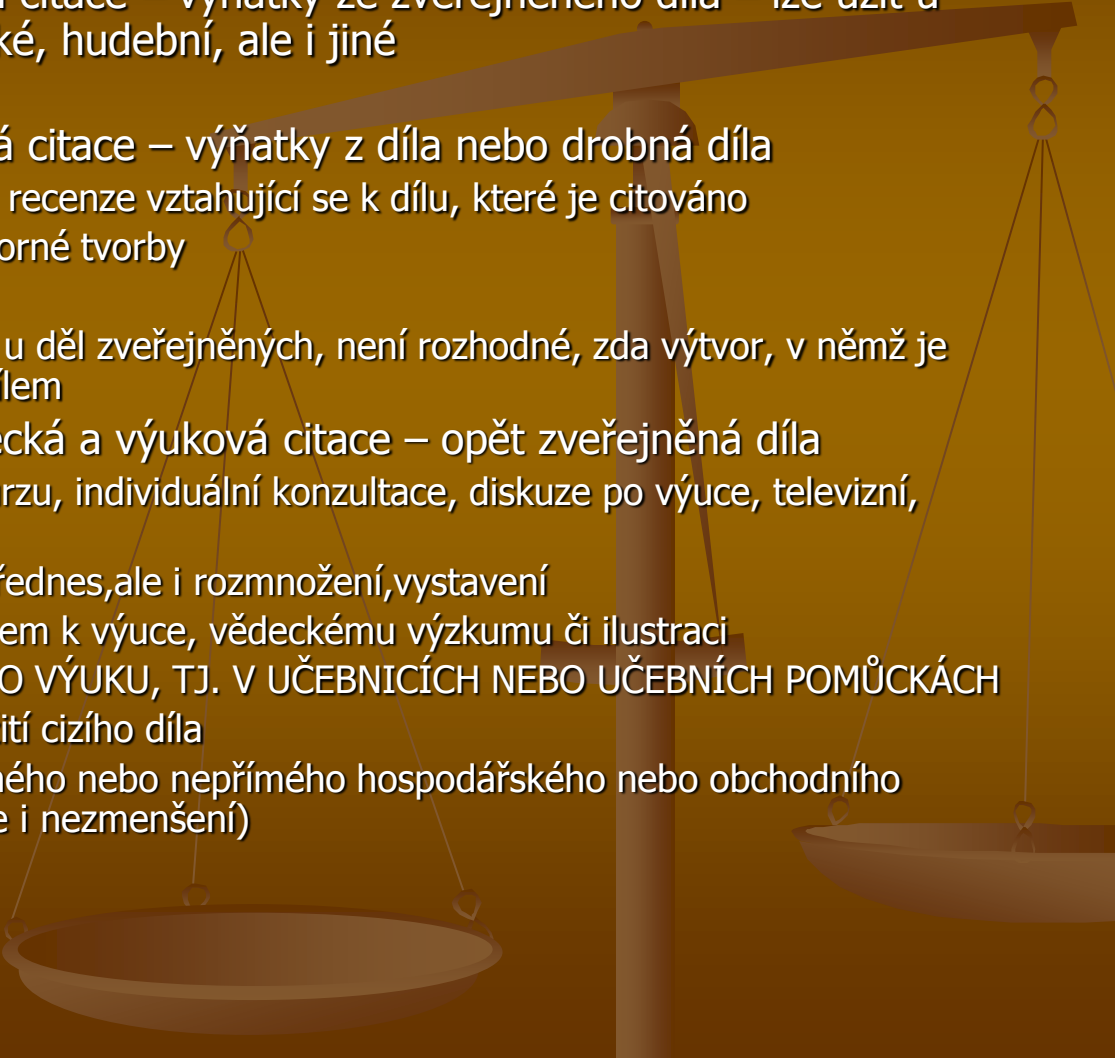

CITACE § 31 AZ

1) Do práva autorského nezasahuje ten, kdo

- a) užije v odůvodněné míře výňatky ze zveřejněných děl jiných autorů ve svém díle,
 - b) užije výňatky z díla nebo drobná celá díla pro účely kritiky nebo recenze vztahující se k takovému dílu, vědecké či odborné tvorby a takové užití bude v souladu s poctivými zvyklostmi a v rozsahu vyžadovaném konkrétním účelem,
 - c) užije dílo při vyučování pro ilustrační účel nebo při vědeckém výzkumu, jejichž účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, a nepřesáhne rozsah odpovídající sledovanému účelu;
- vždy je však nutno uvést, je-li to možné, jméno autora, nejde-li o dílo anonymní, nebo jméno osoby, pod jejímž jménem se dílo uvádí na veřejnost, a dále název díla a pramen.

(2) Do práva autorského nezasahuje ani ten, kdo výňatky z díla nebo drobná celá díla citovaná podle odstavce 1 písm. a) nebo b) dále užije; ustanovení odstavce 1 části věty za středníkem platí obdobně.

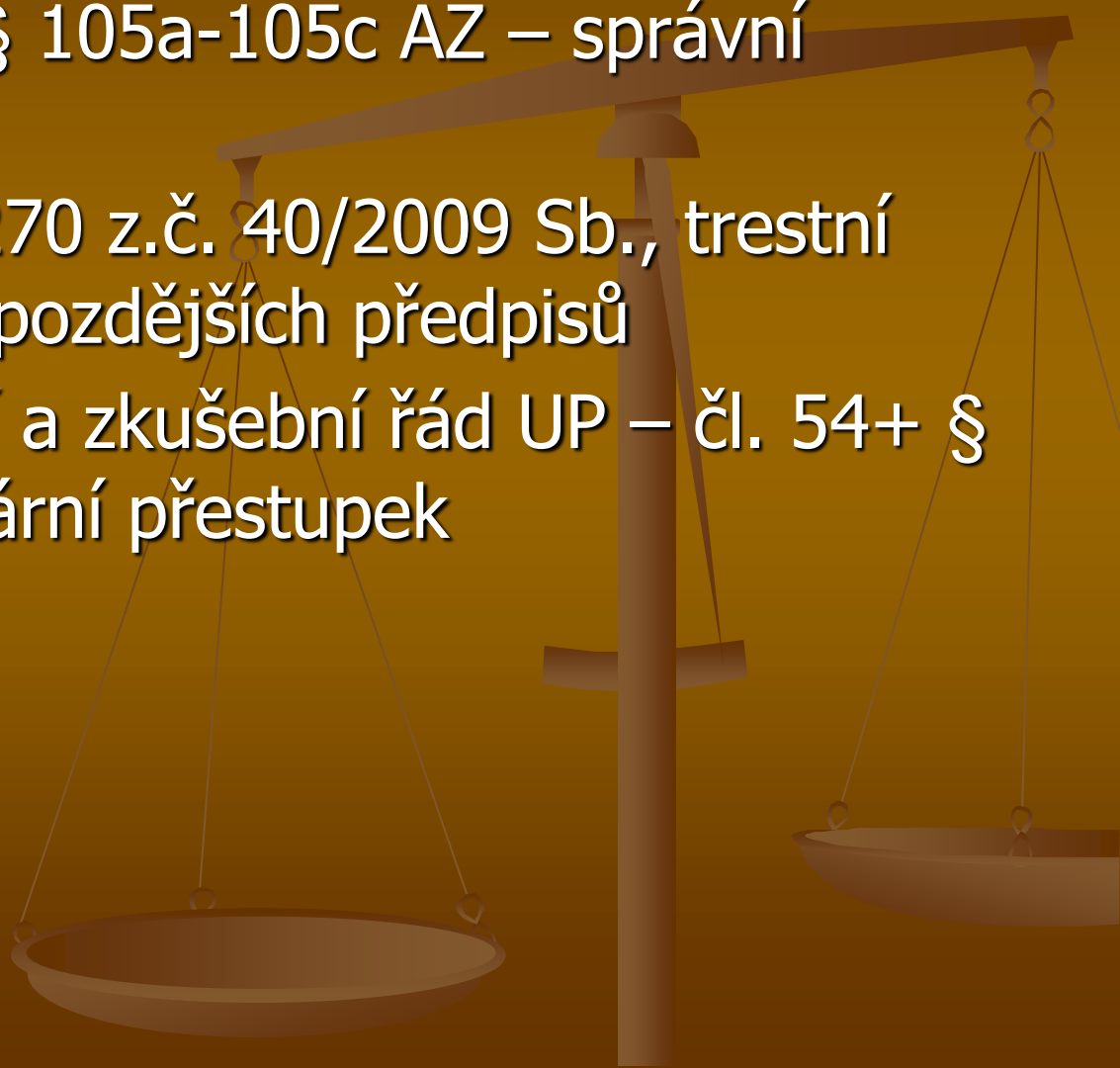
-
- § 31 odst. 1 písm. a) – tzv. malá citace – výňatky ze zveřejněného díla – lze užít u slovesných děl – literární, vědecké, hudební, ale i jiné
 - nezáleží na účelu citace
 - § 31 odst. 1 písm. b) – tzv. velká citace – výňatky z díla nebo drobná díla
 - lze pouze pro účely kritiky nebo recenze vztahující se k dílu, které je citováno
 - lze pro účely vědecké nebo odborné tvorby
 - + soulad s poctivými zvyklostmi
 - takto je dovoleno citovat pouze u děl zveřejněných, není rozhodné, zda výtvor, v němž je citace obsažena je autorským dílem
 - § 31 odst. 1 písm. c) – tzv. vědecká a výuková citace – opět zveřejněná díla
 - platí na semináři, přednášce, kurzu, individuální konzultace, diskuze po výuce, televizní, rozhlasové kurzy
 - jakýkoliv způsob užití – nejen přednes, ale i rozmnožení, vystavení
 - rozsah vždy odůvodněný vzhledem k výuce, vědeckému výzkumu či ilustraci
 - NEVZTAHUJE SE NA UŽITÍ MIMO VÝUKU, TJ. V UČEBNÍCÍCH NEBO UČEBNÍCH POMŮCKÁCH
 - výuka nemůže spočívat jen v užití cizího díla
 - účelem nesmí být dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu (zvětšení majetku, ale i nezmenšení)

Výkon citace

- vždy je třeba dbát osobnostního práva autora na nedotknutelnost díla
 - musí být funkční odůvodněnost citovaného díla a díla, v němž je citováno + důležitý je rozsah i účel
- legální podmínky citace:
 - uvedení autora – nejde-li o dílo anonymní
 - název citovaného díla – není-li bez názvu
 - pramen – místo a rok vydání, pořadí vydání atd.
- citační normy ČSN ISO – jedná se o nezávaznou technickou normu, která je bez autorskoprávního významu
- vždy při citaci je nutné jednat v souladu s dobrými mravy
- výše uvedené citace se vztahují vždy jen na díla zveřejněná
- § 31 se nevztahuje v celém rozsahu na počítačové programy (§66 odst. 7 AZ)

Porušování autorského zákona

- autorský zákon - § 105a-105c AZ – správní delikty
- trestní zákon - § 270 z.č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- studenti – Studijní a zkušební řád UP – čl. 54+ § 64 ZVŠ – disciplinární přestupek

DĚKUJI ZA POZORNOST.

